

▶ บทที่ 6

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

****มีความสำคัญอย่างไร?**

แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ
ระหว่างระยะเวลาด
พ.ศ. ๒๕๐๔ ถึง พ.ศ. ๒๕๐๖
และถึง พ.ศ. ๒๕๐๙

แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-13

(THE ELEVENTH NATIONAL ECONOMIC AND SOCIAL DEVELOPMENT)

การพัฒนาเศรษฐกิจ คือ

กระบวนการที่ก่อให้เกิดความเจริญทางเศรษฐกิจอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องในระยะเวลาที่นานพอที่จะทำให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคม โดยมุ่งเน้นเพื่อยกระดับการดำรงชีพของประเทศให้สูงขึ้น ก่อให้เกิดการเพิ่มขึ้นของรายได้ที่แท้จริงต่อบุคคล

ประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้

1. มีความเจริญทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นในระดับสูง
2. ความเจริญทางเศรษฐกิจสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง
3. มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างทางสังคมที่เหมาะสม การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นการวิเคราะห์ในระยะยาวที่มุ่งให้อุปทานรวม (Aggregate Supply) สูงขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อให้ผลผลิตของระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น มีการใช้ทรัพยากรหรือการจ้างงานภายในประเทศเพิ่มขึ้น

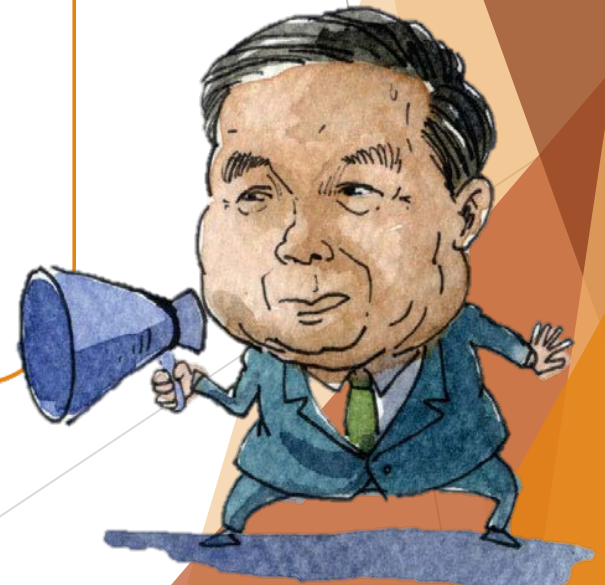
จุดประสงค์ของการพัฒนาเศรษฐกิจ

1. เพื่อให้รายได้ประชาชาติของประเทศเพิ่มขึ้น
2. เพื่อให้การจ้างงานอยู่ในระดับสูง
3. สร้างและรักษาเสถียรภาพระดับราคาสินค้าในประเทศ
4. กระจายรายได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

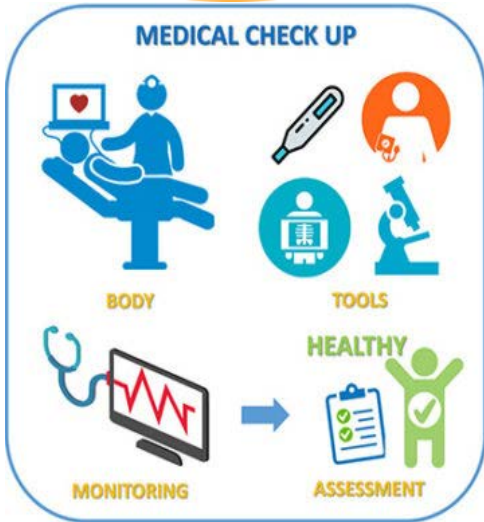
เป้าหมายในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมมี 5 ประการ ได้แก่

1. การมีรายได้และมาตรฐานการครองชีพที่สูงขึ้น
2. การกระจายรายได้ดีขึ้น
3. การมีงานทำ
4. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
5. การควบคุมการเกิดมลภาวะเป็นพิษ

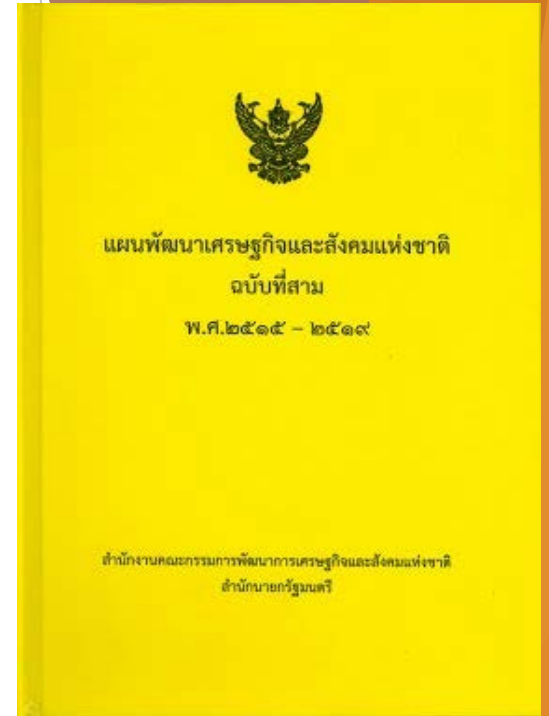
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ.....)

- ▶ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1 เป็นแผน ๗ ฉบับแรกและฉบับเดียวที่มีระยะเวลาของแผน 6 ปี จุดเน้นของแผน ๗ นี้คือการปูพื้นฐานเพื่อการเร่งรัดพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจ โดยเน้นลงทุนด้าน โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure Facilities) อันได้แก่การเร่งรัดสร้างระบบชลประทาน พลังงาน ถนน ทางรถไฟและการคมนาคมอื่น ๆ รวมทั้งโครงการบริการต่าง ๆ (Services Project) เช่น โครงการวิจัยทดลองด้านเกษตร อุตสาหกรรม และโครงการพัฒนาการศึกษาสาธารณสุข

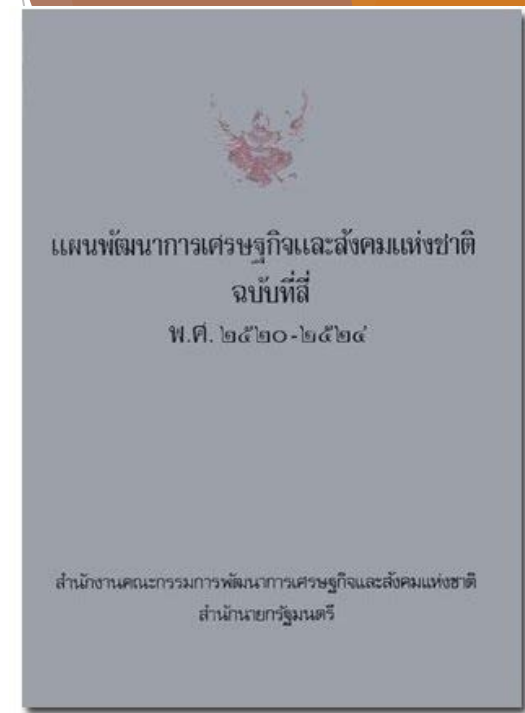
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.....)

- ▶ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 3 ยังมีจุดเน้นด้านการกระจายความเจริญสู่ชนบท พยายามลดช่องว่างคนรวยกับคนจน ขยายการผลิตและรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ เน้นให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และให้ความสำคัญกับการวางแผนครอบครัว และการมีงานทำเป็นครั้งแรก

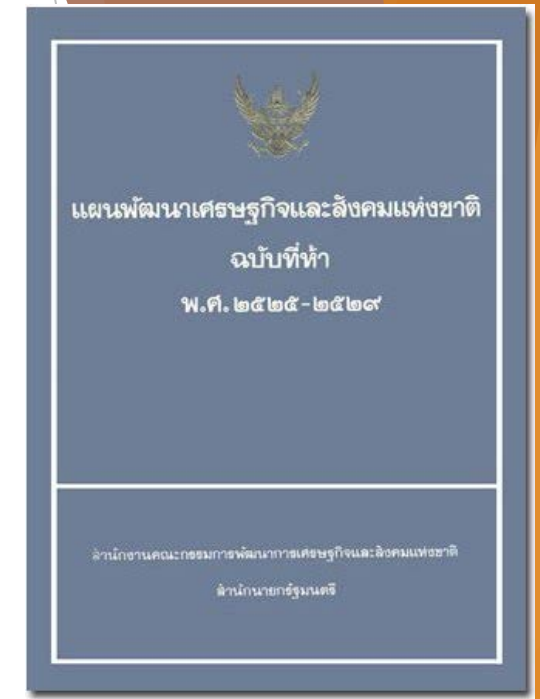
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.....)

- ▶ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 4 มีการกระจายการพัฒนาในรูปแบบภาค และภูมิภาค เพื่อการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรม มีโครงการผันเงิน อาสาพัฒนาชนบท การสร้างงานในชนบท(กสช) โดยมีการเน้นการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่สูญเสียบไป

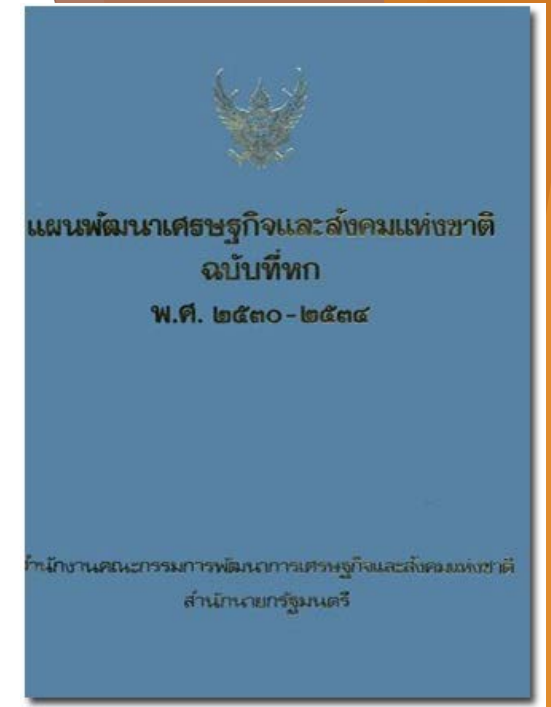
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.....)

- ▶ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 เป็นแผนที่มีการกำหนดการดำเนินงานในเชิงรับ และเชิงรุก เน้นการแก้ปัญหาความยากจน โดยการกำหนดพื้นที่ตามระดับความยากจน มีพื้นที่เป้าหมาย ชนบทยากจนทั่วประเทศ 286 อำเภอ และรักษาวินัยทางการเงิน การคลัง แก้ปัญหาการขาดดุลการค้า

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.....)

- ▶ แผนพัฒนาฉบับที่ 6 เป็นแผนที่เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งเสริมให้เอกชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนามากขึ้น เน้นให้มีการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคและชนบทมากขึ้น

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.....)

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 ได้เริ่มนำแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนมาใช้เป็นกรอบในการพัฒนา โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาให้เศรษฐกิจมีเสถียรภาพ เน้นการกระจายรายได้ กระจายการพัฒนาสู่ภูมิภาคและชนบท รวมทั้งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คุณภาพชีวิต ปรับปรุงและบริหารทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมจากผลการพัฒนาที่ผ่านมา ภายในแผนนี้ยังเน้นการพัฒนากฎหมาย การพัฒนารัฐวิสาหกิจ และระบบราชการ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.....)

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 มุ่งเน้นการพัฒนาโดยให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา โดยได้เปลี่ยนจากการวางแผนจากภาครัฐ มาเป็นการวางแผนโดยมีประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนา ทั้งนี้แผนฉบับนี้อยู่ในช่วงที่ประเทศไทยประสบภาวะวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ.2540 ซึ่งส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสถานะเศรษฐกิจและสังคมของชาติ จึงมีการปรับแผนพัฒนา ฉบับที่ 8 ให้สอดคล้องกับปัจจัยสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสถานะแวดล้อม และเงื่อนไขที่สำคัญของการกู้ยืมเงินจาก IMF

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.....)

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ได้นำ “ปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง” มาเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ และยังคงยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา รวมทั้งมุ่งเน้นการพัฒนาที่สมดุลทั้งตัว คน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม มุ่งสู่การพัฒนาอย่างมีคุณภาพ ควบคู่ไปกับการสร้างความเป็นธรรมในสังคม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.....)

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ยังคงยึดแนวทางตามแผนฉบับที่ 8 และ 9 คือ การยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาและใช้ปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง เป็นแนวทางในการพัฒนา เพื่อสร้างความสมดุล และพัฒนาประเทศสู่ สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน มุ่งเน้นพัฒนาคนให้มีคุณธรรม นำความรู้ และ เท้าทัน รวมทั้งเสริมสร้างเศรษฐกิจให้มีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม ตลอดจนพัฒนาและบริหารจัดการประเทศให้เกิดธรรมาภิบาล สร้างความ มั่นคงของทรัพยากรธรรมชาติ และคุณภาพสิ่งแวดล้อม สร้างภูมิคุ้มกัน ของประเทศ โดยการสร้างความสมดุลของภาคเศรษฐกิจ สังคม และ ทรัพยากรธรรมชาติ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11(พ.ศ.....)

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ยังคงนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศ แผนฉบับนี้มีวิสัยทัศน์ว่า “สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง” มี 3 พันธกิจ ได้แก่ การพัฒนาฐานการผลิตและบริการ การสร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ สังคม และสร้างภูมิคุ้มกันจากวิกฤติการณ์ แผนฉบับที่ 11 เน้นที่การตั้งรับ โดยเน้นการป้องกันปัญหาจากวิกฤติการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพราะเป็นยุคที่เฟื่องผ่านวิกฤติการณ์เศรษฐกิจโลก และวิกฤติการณ์ทางการเมืองภายในประเทศไทย

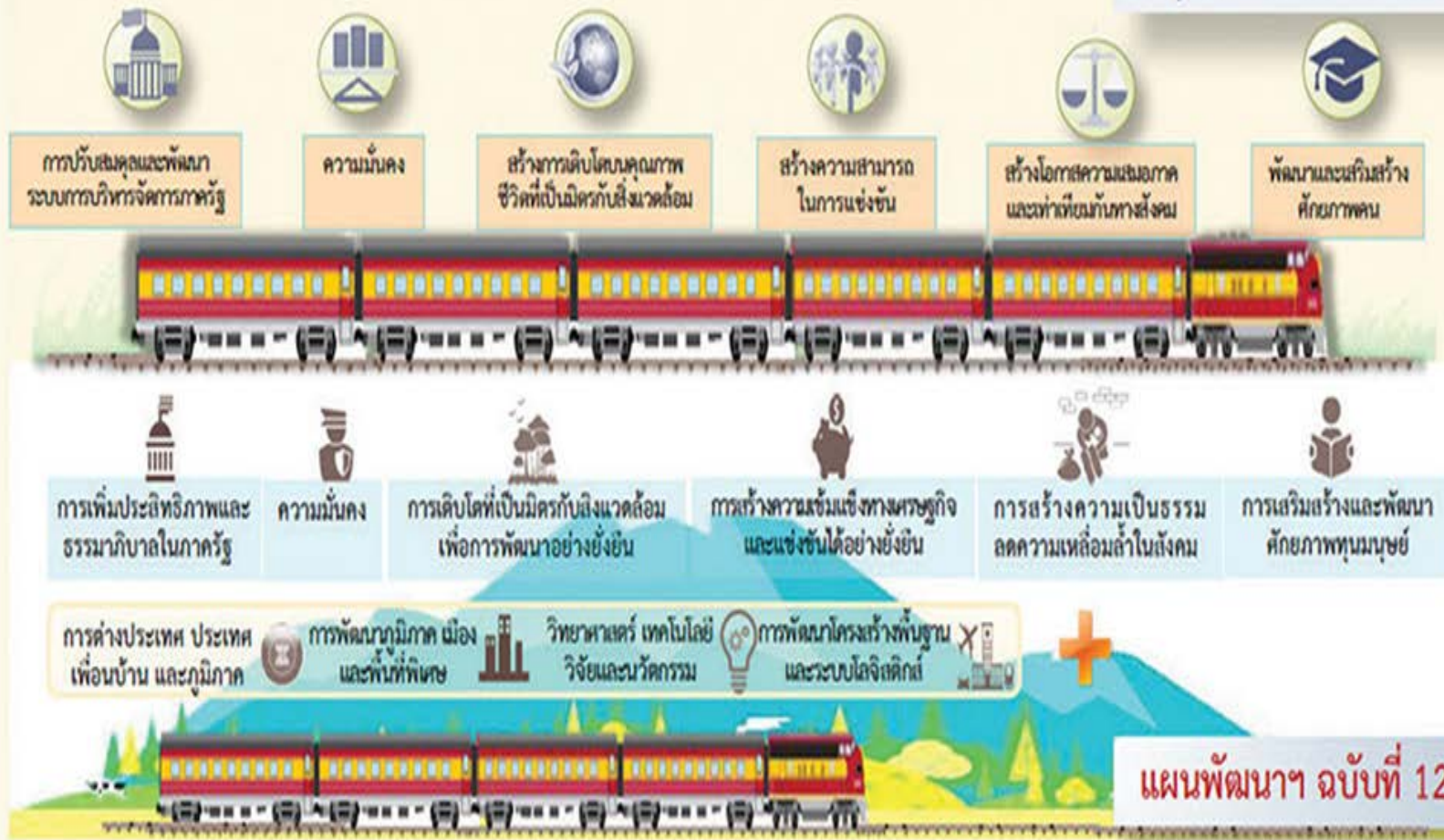
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.)

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้จัดทำบนกรอบพื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นกรอบระดับโลก รวมทั้งการปรับโครงสร้างของประเทศไทยไปสู่ 4.0 และประเด็นการปฏิรูปประเทศต่าง ๆ เพื่อ**มุ่งสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน** โดยยังคงยึดหลัก "**ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**" "**การพัฒนาที่ยั่งยืน**" และ "**คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา**" ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฉบับที่ 9-11 และเน้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตบนฐานการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม

6-6-4 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี สู่ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 #ประเทศไทยปี 2564

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 : เพื่อคนไทยทุกคน

"มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน"

ความยากจนลดลง

เมือง

โครงสร้างพื้นฐานทันสมัย
เศรษฐกิจเฟื่องฟู
น่าอยู่

ผู้ประกอบการ

เติบโตและแข่งขันได้ในตลาดยุคใหม่
ทำธุรกิจง่ายขึ้น
มีประสิทธิภาพสูง
มีโอกาสลงทุนใหม่ๆ
มีนวัตกรรม

เกษตรกร

ผลิตได้ขายเป็น
ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็น
มีกลุ่มธุรกิจเข้มแข็ง
มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น

สังคม

เติบโตบนความคิดสร้างสรรค์
สมานฉันท์บนความแตกต่าง

แรงงาน

มีสมรรถนะสูง
มีสวัสดิการมั่นคง
ได้รับผลตอบแทนเป็นธรรม

ข้าราชการ

สมรรถนะสูง
มีสมรรถนะในการทำงาน/ใช้ชีวิต
ระบบมีสมรรถนะโปร่งใส เป็นธรรม

แผนฯ 12

มีทรัพยากรธรรมชาติ
และสภาพแวดล้อมยั่งยืน
ถึงรุ่นลูกรุ่นหลาน

ชุมชน

มีบริการพื้นฐานจำเป็นอย่างทั่วถึง
มีความสามารถในการจัดการและดูแลตนเอง
สภาพแวดล้อมสะอาดปลอดภัย
เศรษฐกิจมั่นคง

ผู้สูงอายุ

มีอาชีพ/รายได้ที่เหมาะสมกับศักยภาพ
พึ่งพาตนเองได้มากขึ้นจากนวัตกรรม
ได้รับการดูแลอย่างมีศักดิ์ศรี

เยาวชน

พัฒนาการสมวัย
สุขภาพแข็งแรง
EQ สูง
ฉลาด/รอบรู้/แก้ปัญหาเป็น

ครอบครัว

อบอุ่น
รากฐานของเยาวชนคุณภาพ

เข้าถึงทุนและ
โอกาสทางเศรษฐกิจ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่13(พ.ศ.....)

- ▶ การกำหนดทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ เพื่อให้

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

มีหลักการและแนวคิด ๔ ประการ ดังนี้

หลัก แนวคิด 4 ประการ

- ▶ 1. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ▶ 2. การสร้างความสามารถในการ “ล้มแล้ว ลุกไว” โดยมุ่งเน้นการพัฒนาใน 3 ระดับ ประกอบด้วย **อยู่รอด ปรับตัว เปลี่ยนแปลง**
- ▶ 3. เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง”
- ▶ 4. การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว

13 หมุดหมาย สู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน

**คู่มือโอแพนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13

- ▶ [Bing Videos](#)
- ▶ Youtube แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13

ขอบคุณนักศึกษาทุกคนค่ะ

ดูแลรักษาสุขภาพกันด้วยนะคะ

คำถามท้ายบทที่ 6**

- ▶ 1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ
- ▶ 2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 แตกต่างจากฉบับที่ 12 อย่างไร
- ▶ 3. นักศึกษาคิดว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 3 ควรเริ่มแก้ไขเรื่องใดก่อนสำคัญที่สุด เพราะเหตุใด